

FLÓRA A FAUNA V OKOLÍ TRNOVÉ

Trnová se rozkládá v údolí po obou stranách potoka Bělá.

Nadmořská výška 418 m/n m., nejvyšší místo „Vrch“ - 447 m/n m.

Bonitní třída polí 2, 3, 4, 5, 6, rybník je ve třídě 1.

Katastrální rozloha obce činí 650 ha, z toho 20 ha lesní plochy.

V roce 1993 naše myslivecké sdružení získalo vlastní honitbu, tzv. Společenství a to 698 ha lesa, 239 ha zemědělské půdy a 16 ha vodní plochy. Majoritním vlastníkem honitby jsou Lesy ČR - Lesní závod Plasy, od kterých má naše MS honitbu pronajatou.

Flóra

Nejčastěji se vyskytující rostlinné druhy v naší lokalitě:

Lesní porost tvoří převážně stromy jehličnaté. Převládá borovice a smrk, v menší míře je zastoupena jedle modřín a stromy listnaté jako buk, dub, bříza, jasan, osika a habr.

Nízké porosty tvoří šípek, hloh, trnka, líska, ostružník, malinovník a rozsáhlé plochy borůvky a brusinky. Jsou-li příznivé klimatické podmínky, rostou v lesních i lučních porostech téměř všechny druhy hub uvedené v mykologických příručkách určených pro houbaře. Nejčastěji sbírané druhy jedlých hub na našem katastru jsou houby hřibovité, dále, liška, bedla, holubinka, ryzec a kotrč. Z hub nejedlých zde roste hřib žlučník, muchomůrka červená, jedovatá muchomůrka zelená a závojenka olovnatá.

Ze zemědělských plodin se pěstuje žito, oves, pšenice, ječmen, řepka, hrách, bob, kukuřice a brambory. Majitelé domků, chalupáři a zahrádkáři pěstují veškerou zeleninu potřebnou v domácnostech jako cibule, česnek, mrkev, celer, petržel, okurky, rajská jablíčka, zahradní jahody, ředkev, ředkvičku a další.

Další skupinu stromů a porostu tvoří stromy vysazované přímo v obci, kolem cest a silnice, na příklad lípa, jírovec maďal, akát, ořech, jeřáb a stromy ovocné – jabloně, hrušky, švestky (tyto stromy tvořily v minulém století kolem obce celé aleje). V současné době se rozmáhá pěstování broskvoní, merunek a vína. Kolem domků jsou vysazovány různé okrasné květiny, túje, jalovce apod. V zámeckém parku ve Vískách jsou vysazeny křovinaté dřeviny jilmu a jedovatého tisu.

Kolem potoků a potůčků rostou olše, vrba, bříza a osika. Na lukách, které jsou občasně zaplavovány, tzv. psárkové louky se vyskytují kromě psárky luční další trávy na příklad meduněk vlnatý, metlice trsnatá, barevně kvetoucí druhy bylin jako vrbina penízková, pryskyřník plazivý se žlutými květy, růžový kohoutek luční, jetel zvrhlý, hnědočervený krkavec toten a trsy fialově kvetoucího kostivalu lékařského. Pro zachování těchto luk jsou nutné občasné záplavy a pravidelné kosení. V našem okolí se psárkové louky vyskytují v široké nivě potoka Bělá mezi Trnovou a Horní Břizou. Kolem rybníčků v lokalitě Čábalky se daří křovitým vrbinám. Nejčastěji je zastoupena vrba ušatá, vrba popelavá, vrba nachová a z křovin krušina olšová. Najdeme zde různé druhy ostric, rákos obecný, chrastici rákosovitou, tužebníků jilmový, vrbinu obecnou a kyprej vrbici.

V části obce „Vrch“, v rybníčku „U Petra“, zvaném „kočičák“ se vyskytuje chráněná vodní květina dáblik bahenní, který má bílý květ podobný kale.

Nejrozšířenější luční květinou je chudobka – sedmikráska, která kvete od jara do zimy. Patří mezi léčivé rostliny, působí protizánětlivě a podporuje odkašlávání. Další léčivka, která na jaře svými žlutými květy rozzáří celou oblast, je smetánka - pampeliška. Do třetice uvádím léčivou rostlinu, kterou nemá nikdo rád, je to velmi rozšířená kopřiva dvoudomá. V celé naší lokalitě najdeme většinu léčivých bylin uvedených v různých knihách a herbářích. Některé jsem již výše vyjmenoval.

Fauna

Živočišná říše je v našem regionu zastoupena následovně: zvěř žijící lese, v přilehlých polích, lukách a ve vodě.

Savci – srnec, zajíc, liška obecná, veverka, hranostaj, kuna lesní, jezevec, tchoř, krtek obecný, hraboš polní, ježek myš, rejsek, ondatra pižmová, norek americký a několik druhů netopýrů.

V dřívějších dobách velmi rozšířený divoký králík úplně vyhynul.

Koncem 20. století se v naší honitbě přemnožila divoká prasata a vzrostl počet jelena siky, který zde býval jen vzácně a nyní pobývá v honitbě po celý rok.

Ptáci – vyskytují se v lese, na polích, u vody nebo poblíž lidských obydlí, v parcích zahradách i ve městě.

Druhy vázané na jehličnaté a smíšené lesy jsou např. křivka, všechny druhy sýkor, čížek lesní, králíček, střízlík obecný, drozd, červenka obecná, hýl obecný, strakapoud, sojka obecná, datel černý, hrdlička divoká, holub hřivnáč, holub doupňák. Řád sov zastupuje výr velký, kalous ušatý, puštk obecný, sýc rousný, sýček a sova pálená, která osidluje věže kostelů, půdy domů a stodoly. Některé z těchto druhů se nevyhýbají parkům a zahradám.

Mezi ptáky obývajícími pole, louky a křovinatá území patří koroptev polní, bažant obecný, skřivan polní, strnad obecný, strnad rákosník, pěnice, drozd kvičala, špaček obecný, krkavec, vrána. Dravce zastupuje tuhýk obecný, tuhýk šedý, káně, poštolka obecná, v blízkosti lesa jestřáb, krahujec.

Vísecký rybník obývají kachny divoké, lyska černá, potápka malá, potápka roháč, ledňáček říční, rákosník obecný. Občas navštíví rybník několik labutí a čápů, kormoránů a racků, kteří se zdrží krátký čas a nezahnízdí. U potoka Bělá se objevují volavky. Při jarním a podzimním tahu je možno spatřit orlovce říčního a luňáka červeného.

Mezi věrné obyvatele lidských staveb patří vrabec domácí, jiříčka obecná, vlaštovka obecná, rorýs, rehek, hrdlička zahradní, straka, kos černý, drozd, sýkora, pěnkava a vyšlechtěné druhy holubů (pošťák, stavák a podobně).

Ryby – v potoce Bělá žije stěvele potoční, mřenka, jelec tloušť, jelec proudník, pstruh, okoun, plotice, v tůních kapr a raci (nepatří mezi ryby).

Ve Víseckém rybníku se nachází kapr, štika, candát, lín, okoun, cejn, karas, plotice, tolstolobik bílý, amur bílý, úhoř, sumeček americký a sumec. V bahně žije i škeble rybníčná.

Obojživelníci – žijí v blízkosti potoka a rybníka, jsou schopni obývat nejen vodní, ale i přechodné sušší prostředí např. čolek, z žab ropucha obecná, ropucha zelená, skokan zelený a hnědý. Obojživelníci jsou druh kriticky ohrožený a jsou chráněni zákonem.

Plazi – užovka obojková (je to vodní druh, výborně plave), užovka hladká zmije obecná, slepýš a ještěrka obecná, ještěrka živorodá.

Měkkýši – vyskytuje se zde hlemýžď zahradní, různé druhy plžů a je přemnožen nepůvodní druh plzák španělský.

Hmyz - v naší oblasti se vyskytuje mnoho druhů hmyzu např. jepice, vážky, švábi, brouci, motýli, mravenci, vosy, sršni, včely, komáři atd.

Brouky zastupuje střevlík měděný a fialový, roháč - náš největší brouk, tesařík polní, chroust obecný a chroustek letní, zlatohlávek, chrobák, hrobařík, mrchožrout, kovářík polní, červotoč, kůrovec, ve vodě potápník vroubený, vírník obecný, světluška.

Motýly zastupuje - otakárek fenyklový a ovocný, bělásek zelný, žluťásek řešetlákový a modrásek, babočky - chmelová, admirál, osiková, kopřivová, jilmová, bodláková, bílé C.

Motýli noční - lišaj borový, smrtihlav (největší náš motýl), lišaj pryšcový, nesytkva včelová - dovede napodobit včelu a další.

Fauna i flóra byla ve 20. století silně devastována zemědělskou velkovýrobou, rozoráváním mezí, nadměrným používáním pesticidů (ochranné prostředky proti škodlivým biologickým škůdcům), ničení přírodního prostředí průmyslovými exhaláty a neodbornými zásahy do celých ekosystémů. Mnoho dříve čistých studánek a vodních toků z kterých lidé mohli bez obav pít bylo zdevastováno. I v dnešní době rostoucí zeleň stále ustupuje komerčním, někdy až sobeckým zájmům jednotlivců i celých skupin. Počátkem 21. století byl cca o 100 hektarů rozšířen a neustále se rozšiřuje kaolinový lom v Horní Bříze, který je součástí naší honitby. Následkem těžby dřeva a hluku způsobeným těžkou mechanizací je zvěř v našem revíru rušena a její stav se neustále snižuje. Dalším důvodem úbytku zvěře je kosení zemědělských porostů a střet zvěře s dopravními prostředky na silnicích.

Doufáme, že neodborné a nešetřné zásahy do ekosystémů bude v budoucnu pod odbornou kontrolou a fauna i flóra se ozdraví a přírodní prostředí se zlepší všem rostlinným i živočišným druhům.